

ТОМАС
ЕРІКСОН

МІЛЬЯРДЕР

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2026

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Пролог

Коли він стояв на краю урвища, то зрозумів, що не готовий вмирати. Так не повинно було закінчитися. Життя не мало б пролітати перед очима, як абсурдне кліше, на яке в цей момент просто немає часу. Проте він з подивом усвідомив, що події минулих тижнів з'являлися перед його очима, наче у швидкій перемотці фільму на Netflix. Дуже неочікувано.

Чи вони його наздогнали? Чи зрозуміли, куди він пішов? Ні, він так не думав.

Його литки боліли через постійний підйом, але зупинятися не можна. Він боявся того, що могло статися, якщо переслідувачі наздоженуть його. Глянув на подряпані долоні — на одній був глибокий поріз після того, як він впав і приземлився на руку. Наступне падіння розірвало його джинси на колінах. Він не звик до фізичної активності, але був змушений залишити авто, бо на ньому неможливо було просуватися цією скелястою місцевістю.

Втікач прислухався, але нічого не почув. Напевно, вони думають, що він пробирається донизу, а не догори.

Він нахилився вперед, зір затуманився. То тут все закінчиться? Неможливо в це повірити. Він лише хотів вчинити правильно — чому не можна все залишити як є?

Переслідуваний оглянув кар'єр і не побачив нічого, окрім каміння, скель та стрімкого урвища перед ним. До нього поступово приходило усвідомлення того, що мало статися. Він не встиг попрощатися з дружиною. Якби ж він все їй розповів! Але ні — чекав, думав, розмірковував надто довго, як завжди. Чорт забирай.

Він глянув на свої тремтячі руки, з яких сочилася кров. Прикусив тильний бік долоні.

Почувся дикий рев двигуна позаду осипища, яке він щойно пройшов. Він здригнувся та розвернувся, втупивши погляд вниз по схилу. Потім знову повернувся до урвища. Виглядало

неймовірно високо. Чи був хоча б крихітний шанс, що він виживе, якщо стрибне?

Утікач кліпнув кілька разів, аби прибрати вологу зі своїх очей, але все ще відчував, як сльози течуть. Він ковтнув, вгамовуючи сльози.

Було чутно глухі голоси в напрямку, звідки він прийшов. Гучно ревів мотор, наче хтось намагався дістатися вершини на кросовому мотоциклі.

Він був між скелею та урвищем.

Кремезний чоловік з пістолетом — безжальний ватажок. Він кермував мотоциклом в костюмі та черевиках. Шолом обережно поклав на сидіння байка. Чорна борода акуратно підстрижена, довге волосся зібране у хвіст. Інші чотири члени банди цілком відповідали шаблонному образу купки дрібних злочинців. Всі були озброєні, спокійні та рішучі.

Він бачив достатньо фільмів, щоб уявити, що на нього очікує. Підняв руки догори:

— Ви не мусите цього робити.

Ватажок нахмурився.

— Мусимо, бо так треба. В тебе є те, що нам потрібно і, на жаль, мусимо обговорити це питання.

— Чудово. Перемовини, — відповів він пронизливим голосом, після чого прокашлявся.

Ватажок змахнув порошинку з рукава і лагідним голосом промовив:

— Так краще. То що, як думаєш, ти можеш запропонувати?

— Що тобі треба?

Ватажок опустив зброю та поклав її на сидіння поруч із шоломом. Розстебнув куртку і засунув руки в кишені штанів.

П'ять на одного — це смішно. Один із них міг легко покінчити з цим всім.

— Як щодо гарантії, що твої божевільні ідеї не просочилися до когось іще? Ми не можемо дозволити тобі розгулювати і розповідати направо та наліво все, що приходить в голову, правда ж?

Утікач швидко глянув ліворуч і повернув свій погляд назад.

— Ну от, — сказав ватажок, розмахуючи вказівним пальцем перед його обличчям. — Зараз ти будеш казати, що не говорив ні з ким, а це було б дуже прикро, правда ж?

Чоловік похитав головою.

Переслідуваний ніколи б не подумав, що такий масивний чоловік міг так швидко рухатися. Міцний кулак стиснув його горло, він ледве міг дихати. Він бачив волоски на тильній стороні долоні ватажка й намагався схопити чоловіка за руки, проте це було безнадійно.

Не зволікаючи, ватажок сказав:

— Маю певні думки щодо цього. Логічно було б розповісти все своїй дружині. Переконай мене, що ти цього не зробив. Будь ласка.

Він ковтнув слину. Раз, чи два. Більше не міг ковтати. Правда була в тому, що він нічого їй не розповів. Він не знав, що сказати.

Можливо, покидьок побачив, як блиснули його очі, або помітив зміну мови тіла. Хай там як, його хватка міцнішала. Чоловік з чорною бородою в темно-синьому костюмі повільно кивнув.

— Давай ще раз, що ти можеш запропонувати мені? Ти мушиш дати мені щось, інакше в нас не буде вибору. Хіба ж це не було б прикро?

Його охопило дивне відчуття спокою. З'явилася внутрішня сила, яка дозволила опанувати голосом та думками. Він розповів їм, де сховок з усім. Яку інформацію він приховав, чекаючи на день, коли планував віддати все це владі. Він розповів усю історію. Всю.

— Ти обіцяєш залишити мою дружину в спокої?

Це останнє, що він сказав.

Чоловік в костюмі схопив його за плече й розвернув обличчям до урвища. Він скрутив йому руку за спину. Потім прошепотів на вухо м'яким, але хрипким голосом:

— Думаю, все, що тобі залишається — це довіритися мені.

З силою він штовхнув чоловіка з краю.

Розділ 1

ЧЕТВЕР

— Сьогодні до нас приєднався Йозеф Карлінг, син дипломата, який переїзжав 50 разів і бачив більшу частину світу. Зараз він науковець у сфері біхевіоризму та ментор для керівників підприємств по всій Європі. Його остання лекція була про маніпуляцію. Цього ранку він розмовлятиме з нашими ведучими про психопатів у бізнесі.

Заздалегідь записаний текст пролунав по всій студії. Рекламна пауза тривала три хвилини. Карлінг рахував. Сто вісім секунд. І щоразу одна і та ж рекламна мелодія. Йому вже це набридло. До того ж, він точно не переїзжав п'ятдесят разів. Десь двадцять п'ять, не більше.

«Чому ж деякі люди стають психопатами?» — ведуча з яскравим макіяжем повторила питання, яке звучало до перерви. Її волосся було настільки висвітленим, що ледве нагадувало справжнє і було більше схоже на перуку, що можна побачити на манекені в магазині.

Йозеф Карлінг зустрівся з поглядом ведучої. Вчетверте він подумав, що в неї мідно-коричневі очі. Він також не забув глянути на ведучого — молодий чоловік був у надзвичайно тісному одязі. Карлінг зауважив, що його очі — темно-сині.

Карлінг прийшов сюди, аби обговорити психопатів у сфері бізнесу. Він одразу прийняв запрошення — це був хороший спосіб кинути виклик собі та своєму внутрішньому сум'яттю. А тепер він сидів у студії, засліплений світлом, і відчував, як піт стікає під сорочкою. Він зробив паузу — рівно дві секунди. Один, два. Якби він чекав надто довго, хтось із ведучих міг би перервати його й поставити ще якесь питання.

— Переважно тому, що вони такими народилися, — сказав він. — Мигдалеподібне тіло психопатів не регулює негативні емоції у той спосіб, в який це відбувається в більшості з нас. Вони не переживають стрес, тривожність чи страх так, як це переживаємо ми.

— Але ж, — перебив його ведучий найпопулярнішого ранкового шоу країни, — це можна вилікувати?

Карлінг знизав плечима.

— В 70-х була спроба проведення терапії, але експеримент дуже швидко зупинили.

Суперблондинка Дженні насупила брови.

— Чому?

— Це лише навчило психопатів нових способів експлуатації інших.

— То ви хочете сказати, що психологи помилилися?

— Від психопатії немає ліків. Який вовк хотів би, щоб йому спіяли зуби? Який кіт хотів би, щоб йому сточили кігті? Якщо ви бачите гієну в саванні, немає сенсу думати про неї, як про пухнасте створіння. Нам хочеться знати, хто це, коли бачимо, що до нас наближається вишкірена тварюка зі смертоносними зубами.

Ведучий втрутився:

— І це приводить нас до іншої проблеми, пов'язаної із психопатами, чи не так? — і вказав на Карлінга.

— Саме так. Психопат не схожий на Ганнібала Лектера. Він більше схожий на вас, — Карлінг дозволив собі посміхнутися про себе. Він насолоджувався виразом щирого здивування ведучого. — Красивий, добре одягнений, усміхнений. Він може вписатися в будь-яку компанію, — він стишив голос, змовницьки оглянувши все навколо. — Хто зна, які секрети ви бережете?

Обоє ведучих нервово розсміялися. Карлінг запевняв, що медіа, а особливо телебачення, порівняно з іншими індустріями значно частіше приваблює людей з психопатичними та нарцисичними рисами. Кожна телевізійна студія на світі кишить людьми із патологічною потребою бути поміченими — деякі з них підуть по трупах, аби досягти успіху.

— Я чула, що психопати загалом значно симпатичніші, ніж звичайні люди, — сказала Дженні.

Карлінг подумав, що він мусить погодитися з цим, — зрештою, це все відбувається наживо, — але який же це дурний коментар.

— Де ви це почули? Вони, безумовно, можуть бути навдивовижу чарівними. Попри те, що вони можуть не відчувати те саме, що звичайні люди, вони надзвичайно здібні й розуміють, як ці емоції функціонують, і як ними можна маніпулювати. До

прикладу, вони зазвичай розуміють, де потрібно посміхнутися. З іншого боку, їм часто складно природно сміятися, адже цей механізм в рази складніше контролювати.

— Чарівність в поєднанні із впевненістю — це привабливо, — сказала Дженні.

Карлінг усміхнувся, подбавши про те, щоб не перестаратися.

— Будь-ким можна маніпулювати.

— Після всього, що ви розповіли нам сьогодні, я думаю, що зміг би розпізнати психопата, — впевнено сказав ведучий.

— Можливо. Але маніпулювати кимось набагато легше, ніж переконати людину, що нею маніпулюють.

Ведучі переглянулися, проте Карлінг вирішив завершити на менш контраверсійній ноті.

— Подивіться на поведінку в довгостроковій перспективі, — сказав він. — Порівняйте те, що людина каже, з тим, що вона робить. Якщо ви помітили надто багато девіацій, то, можливо, краще взагалі уникати спілкування з цією людиною. Якщо вам здається, що щось не так, ймовірно, так воно і є.

— Але як це дізнатися? — наполягав ведучий.

Карлінг розповів історію.

— Стоїть жаба на березі річки. Підповзає скорпіон і каже: «Мені також потрібно перетнути річку, перевезеш мене?» Після певних вагань жаба погоджується, але за умови, що скорпіон пообіцяє не жалити її. Скорпіон клянеться, що він не зробить цього, тому жаба дозволяє йому залізти їй на спину і починає перепливати. На півдорозі скорпіон жалить жабу. Це її паралізує і вона більше не може продовжувати пливти. Коли вони обидва починають тонути, жаба питає: «Чому ти це зробив? Ти ж обіцяв! Тепер ми обоє загинемо». На що скорпіон відповідає: «Я скорпіон. А скорпіони жалять. Ти знала, хто я такий, коли дозволила мені залізти на твою спину».

Ведучий усміхнувся на камеру, щоб показати, що він вловив, проте зморшка між його бровами видала, що він не зрозумів нічого.

— То яка мораль історії?

— Не будьте наївними. Якщо щось звучить надто добре, щоб бути правдою, ймовірно, так воно і є.

Розділ 2

Шістьма годинами пізніше після кількох зустрічей в центрі Стокгольма Карлінг зупинився навпроти залізних воріт резиденції Бромарків на околиці Еребру. Георг Бромарк жив поза містом у великому особняку, який був збудований в середині XIX століття для власника металургійного заводу, благословенного величезною сім'єю. Останні пів милі шляху пролягали по інший бік чавунних поручнів, які йшли вздовж вершини гарно викладеної кам'яної стіни. Рослинність там була настільки густою, що влітку пізніми вечорами неможливо було хоч щось розгледіти. Раніше Георг Бромарк любив увагу, проте тепер ненавидів бути побаченим.

Карлінг під'їхав до залізних воріт близько трьох метрів заввишки. З динаміка, вбудованого ліворуч, пролунав сигнал і ворота почали відчинятися. Машина проїхала крізь них і опинилася на акуратно викладеному гравію.

Коли він повернув до під'їзної дороги, яка все ще була оточена густою рослинністю, перед ним з'явилася триповерхова кам'яна будівля. Карлінг, який звик жити в достатньо просторому й на сьогодні практично пустому сімейному будинку у Вестманланді, здивувався, наскільки великим був цей монументальний маєток. Він займав площу, на якій могли розміститися два-три невеликі сади..

Коли він зупинився біля будинку, то побачив Георга Бромарка власною персоною, який вітав його з балкона над вхідними дверима.

Карлінг припаркувався навпроти величезних гранітних сходів і вийшов з машини. Жінка років шістдесяти визирала з-за високих дубових дверей. Сірі — багаторічна секретарка та домоправителька Бромарка — стояла та посміхалася до нього, відкривши свої міцні руки для обійм.

Її темне неслухняне волосся нарешті почало трохи сивіти. Він звернув увагу на колір її очей. Сіро-блакитні, подумав він про себе. Сіро-блакитні.

— Бачила тебе зранку на телебаченні — красивий, як завжди. Можна було б подумати, що ти досі навчаєшся у військовому

коледжі. Чому ти так довго не приїжджав відвідати мене? — сказала вона зі суворим виразом обличчя.

— Я був тут у березні, — відповів Карлінг, акуратно вивільняючись з її задушливих обіймів. Він любив Сірі. Вона була хорошою людиною, проте фізичний контакт завжди змушував його почуватися трохи напружено.

— У твоєму житті з'явилася жінка?

Коли він не відповів, вона продовжила з докором у посмішці:

— Ти колись мусиш почати жити далі. Ти занадто молодий, щоб жити на самоті. Можливо, зустрінеш когось тут завтра?

— То це такого типу вечірки ви влаштовуєте? — Карлінг настільки звик до самотності, що тепер навіть не думав про це. Як було, так вже й було.

Сірі стиснула його руку трохи сильніше.

— Він хотів поговорити заздалегідь...

— У кабінеті?

Сірі повернула голову в бік будинку, і Карлінг помітив, як щось промайнуло в її погляді.

Передпокій був величним. Тут міг би поміститися невеликий будинок з шестиметровою стелею і сходами, які підійшли б і для королівської особи.

Карлінг зауважив, що ліва рука Сірі стиснулася в кулак. Якби їй було що сказати, вона все одно сказала б це, попросиш ти її, чи ні.

— Останнім часом він сам не свій, — сказала вона, показуючи жестом всередину будинку. Вони увійшли і вона показала на коридор, який закінчувався кабінетом Георга. Зі стелі звисали довгі гобелени, в кутку стояли лицарські обладунки, а стіни були прикрашені мечами та щитами. Ельдорадо для шанувальників історії. Сірі кивнула, а потім зненацька розвернулася і зникла крізь інші двері.

Дивно. У будинку Бромарка було щось не так.